

Motion till riksdagen 2025/26:2738

av Jytte Guteland och Sofia Skönnbrink (båda S)

Plan för att fasa ut djurförsöken inom forskning och utbildning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att påskynda utfasningen av djurförsök till förmån för alternativa metoder och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det är dags att skynda på omställningen från djurförsök till alternativa metoder. Det är hög tid nu. Idag finns det många gånger fullgoda och bättre alternativ till djurförsök, och där det inte finns behöver vi på allvar starta processen för att utveckla nya metoder.

Det handlar om att miljontals möss, fiskar och fåglar men också katter och hundar används varje år i djurförsök i EU. Djuren tvångsmatas med farliga ämnen, deras vitala organ opereras bort, de genmodifieras och utsätts för brutala metoder som brutna ben och regelbunden exponering för giftiga ämnen.

Det är tydligt att det behövs politisk press och handlingskraft för att få till en förändring på det här området. För tio år sedan antog EU ett direktiv med ett mål: att ersätta alla försök på levande djur i vetenskapliga syften. Direktivet säger att det är önskvärt att ersätta användningen av levande djur i försök med andra metoder som inte kräver levande djur. Syftet i direktivet är att underlätta och främja användningen av dessa alternativa metoder.

Drygt tio år efter antagandet av direktivet fortsätter ändå de plågsamma djurförsöken med oförminskad styrka. Europaparlamentet beslutade därför år 2021 att ställa sig bakom en resolution som uppmanar EU-kommissionen att ta fram en plan för hur djurförsöken ska kunna fasas ut. Med 667 röster mot 4 antogs resolutionen. Stödet var massivt.

Bara i Sverige används varje dag 1 600 djur till försök i forskning och utbildning. Sedan tidigare finns ett förbud inom EU mot djurförsök inom framställning av kosmetika. Nu är det dags för nästa steg, att utveckla nya metoder också inom fler områden, och se till att de alternativ som finns, såsom datamodeller, användning av cellkulturer och kemiska analysmetoder, verkligen börjar användas på bred front.

Förutom det sorgliga i att vi utsätter kännande varelser för smärta och påfrestning, så är dessutom alternativen till djurtester många gånger säkrare och effektivare. Det är därför dags att snabba på omställningen till alternativa metoder.

Jytte Guteland (S)

Sofia Skönnbrink (S)